

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “นายทะเบียน” และ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) กำหนดให้นายทะเบียนท้องถิ่น หมายถึง ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการเขต ปลัดเมืองพัทยา และหัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง และมีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่นได้ (เพิ่มมาตรา ๔/๑)

(๓) กำหนดแก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “นายทะเบียนท้องถิ่น” ให้มีอำนาจในการอนุญาตหรืออนุมัติ ออกหนังสือสำคัญการจดทะเบียน ชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙)

(๔) กำหนดให้ค่าธรรมเนียมที่เกิดขึ้นตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เพิ่มมาตรา ๑๙/๑)

(๕) กำหนดให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาล ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตเมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น และปลัดกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตกรุงเทพมหานคร (เพิ่มมาตรา ๑๙/๒)

(๖) กำหนดให้รัฐมนตรีมหาดไทยเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนท้องถิ่น นายทะเบียนจังหวัด นายทะเบียนกลาง ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและกำหนดกิจการอื่นหรือออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

(๗) กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่เตรียมความพร้อมและถ่ายโอนภารกิจการจดทะเบียนชื่อบุคคลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และเมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่เป็นนายทะเบียนท้องถิ่นแล้ว ให้อำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นสิ้นสุดลง (เพิ่มมาตรา ๑๑)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติชื้อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งกำหนดให้ถ่ายโอนงานทะเบียนชื้อบุคคลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ทั้งนี้ ไม่หมายความรวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๔/๑ ให้มีนายทะเบียนท้องถิ่นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

(๑) ปลัดเทศบาล สำหรับในเขตเทศบาล

(๒) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) ผู้อำนวยการเขต สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๔) ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๕) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น สำหรับในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ทั้งนี้ ไม่หมายความรวมถึงนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

นายทะเบียนท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่นและมอบอำนาจให้รองปลัดเทศบาล รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต รองปลัดเมืองพัทยา หรือรองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรองหัวหน้าผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นแล้วแต่กรณีปฏิบัติหน้าที่แทนนายทะเบียนท้องถิ่นได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ผู้มีสัญชาติไทยผู้ใดประสงค์จะจดทะเบียนตั้งชื่อสกุล ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถิ่นในเขตท้องที่หรือในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

เมื่อนายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถิ่นพิจารณาเห็นว่าชื่อสกุลที่ขอตั้งนั้นไม่ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ก็ให้เสนอต่อไปตามลำดับจนถึงนายทะเบียนกลาง เมื่อได้รับอนุมัติจากนายทะเบียนกลางแล้วให้นายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถิ่นรับจดทะเบียนชื่อสกุลนั้นและออกหนังสือสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนชื่อสกุลให้แก่ผู้ขอ แต่ในกรณีที่สำนักทะเบียนใดสามารถเชื่อมโยงข้อมูลเข้ากับเครือข่ายข้อมูลของสำนักทะเบียนกลางตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดแล้วให้นายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวได้โดยไม่ต้องได้รับอนุมัติจากนายทะเบียนกลาง

การปฏิบัติกรตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติชื่อบุคคล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลจะอนุญาตให้ผู้มีสัญชาติไทยผู้ใดร่วมใช้ชื่อสกุลของตนก็ได้ โดยยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถื่นในเขตท้องที่หรือในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

การอนุญาตตามมาตรานี้จะสมบูรณ์ต่อเมื่อนายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถื่นได้ออกหนังสือสำคัญแสดงการอนุญาตให้ใช้ชื่อสกุลให้แก่ผู้ที่จะใช้ชื่อสกุลนั้น

ในกรณีที่ผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลตายแล้ว ให้ผู้สืบสันดานของผู้จดทะเบียนตั้งชื่อสกุลในลำดับที่ ใกล้ชิดที่สุดซึ่งยังมีชีวิตอยู่และใช้ชื่อสกุลนั้นมีสิทธิอนุญาตตามวรรคหนึ่ง”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ผู้อุปการะเลี้ยงดูเด็ก หรือเจ้าของสถานพยาบาล สถานสงเคราะห์หรือสถานอุปการะเลี้ยงดูเด็ก ประสงค์จะจดทะเบียนตั้งชื่อสกุลของเด็กซึ่งตนอุปการะเลี้ยงดูหรือเด็กแห่งสถานดังกล่าว ซึ่งมีสัญชาติไทยแต่ไม่ปรากฏชื่อสกุลใช้ร่วมกันหรือแยกกัน ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถื่นในเขตท้องที่หรือในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้อุปการะเลี้ยงดูมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรหรือที่สถานดังกล่าวตั้งอยู่และให้นำความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๖ ผู้มีชื่อตัวหรือชื่อรองอยู่แล้วประสงค์จะเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อรอง ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถื่นในเขตท้องที่หรือในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร เมื่อนายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถื่นเห็นว่าชื่อตัวหรือชื่อรองที่ขอเปลี่ยนใหม่นั้นไม่ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ก็ให้อนุญาตและออกหนังสือสำคัญแสดงการเปลี่ยนชื่อให้

มาตรา ๑๗ ผู้มีชื่อสกุลอยู่แล้วประสงค์จะขอตั้งชื่อสกุลใหม่ ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถื่นในเขตท้องที่หรือในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และให้นำความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่นายทะเบียนสั่งไม่รับจดทะเบียนชื่อสกุล ผู้ขอจดทะเบียนชื่อสกุลมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถื่นต่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในเขตกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัดในเขตจังหวัดอื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง โดยยื่นอุทธรณ์ต่อนายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถื่น

คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๙ ผู้ใดประสงค์จะใช้ราชทินนามของตน ของผู้บุพการีหรือของผู้สืบสันดานเป็นชื่อสกุล ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถื่นในเขตท้องที่หรือในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร แล้วให้นายทะเบียนนั้นเสนอต่อไป ตามลำดับจนถึงนายทะเบียนกลาง

เมื่อนายทะเบียนกลางพิจารณาเห็นสมควร ให้เสนอรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูล เมื่อได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว จึงให้นายทะเบียนท้องที่หรือนายทะเบียนท้องถื่นรับจดทะเบียนชื่อสกุลนั้น และออกหนังสือสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนชื่อสกุลให้แก่ผู้ขอ”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๙/๑ และมาตรา ๑๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติ ชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕

“มาตรา ๑๙/๑ ให้เงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ที่เกิดขึ้นในเขตองค์กรปกครองส่วน ท้องถื่นใดตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

“มาตรา ๑๙/๒ ให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียน ท้องถื่นในเขตเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนท้องถื่น ในเขตเมืองพัทยาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียน ท้องถื่นในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และ ให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนท้องที่ นายทะเบียนจังหวัด นายทะเบียนกลาง และออกกฎกระทรวงกำหนด ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่นหรือออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๑๑ ให้กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่เตรียมความพร้อมและดำเนินการถ่ายโอนภารกิจ การจดทะเบียนชื่อบุคคลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ มีผลใช้บังคับ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจตามวรรคหนึ่ง ให้มีอำนาจหน้าที่เป็น นายทะเบียนท้องถื่นตามพระราชบัญญัตินี้และให้อำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนท้องที่ในเขตองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นนั้นสิ้นสุดลง”

มาตรา ๑๒ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติ
ชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป
เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรือระเบียบ
ตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี